

การศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายกลุ่ม เวียงริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิต การทำงานของข้าราชการครูประถมศึกษาในเครือข่ายกลุ่มเวียงริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูประถมศึกษา และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูประถมศึกษา ประชากรในการศึกษาคือข้าราชการครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ทั้งหมด 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีให้ประชากรในการศึกษาเป็นผู้กรอกแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.62 ปี โดยที่ส่วนใหญ่มีอายุ 46 - 55 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีอัตราเงินเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 25,977.81 บาท มีอายุการทำงานเฉลี่ยเท่ากับ 26.89 ปี ส่วนใหญ่มีตำแหน่งในสายงานผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการสอน เกือบครึ่งหนึ่งมีรายได้พอๆ กับรายจ่าย โดยมีจำนวนวิชาที่สอนเฉลี่ยเท่ากับ 5.35 วิชา มีจำนวนวิชาที่สอน 6-8 วิชา มีชั่วโมงสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์เท่ากับ 19.42 ชั่วโมง มีระยะทางจากที่พักถึงที่ทำงาน เฉลี่ยเท่ากับ 6.84 กิโลเมตร และส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมาทำงาน

คุณภาพชีวิตของข้าราชการครูประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตด้านการดำรงถึงผลประโยชน์และความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับสูง ส่วนคุณภาพชีวิตด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านสภาพในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพในการทำงาน และด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้รวมของครอบครัว จำนวนวิชาที่สอน จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ สำหรับปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตข้าราชการครูประถมศึกษา ได้แก่ ด้านอายุราชการ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน และระยะทางจากที่พักถึงที่ทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ทางโรงเรียนหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลควรเพิ่มกรอบอัตรานักวิชาการในการปฏิบัติงานในด้านธุรการ งานพัสดุ การจัดซื้อ - จัดจ้าง ตลอดจนงานด้านการเบิกจ่ายโดยตรง
2. ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของปริมาณงานนโยบายเร่งรัดที่จำเป็นที่จะมอบหมายให้แก่โรงเรียนหรือมีมาตรการช่วยเหลือกรณีมีบุคลากรไม่เพียงพอ
3. ควรพิจารณานำเอาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการโต้ตอบหนังสือและการทำรายงาน ควรทำที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อลดงานด้านเอกสาร
4. ควรปรับปรุงขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณให้รวดเร็วยิ่งขึ้น
5. ควรมีการสร้างเครือข่ายโรงเรียน เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งด้านการบริหารและวิชาการ
6. ควรมีการชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ข้าราชการครูได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนกรณีที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับตามแนวทางการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน

The three objectives of the study were 1) to examine the quality of life of primary school teachers in the Wiang Rim Kok School Network, Muang District, Chiangrai Province, 2) to identify the factor related to their Quality of working life, and 3) to reveal the problems and obstacles and some suggestions to better the primary school teachers' quality of working life. A questionnaire was used to collect data from 260 primary school teachers in the area. Percentage, frequency, mean, standard deviation, t-test and F-test were employed to analyze the data.

The findings were summed up below.

Most of the primary school teachers in the study were female. The average age was 47.62 and the majority were 46-55 years old. They were married and had a Bachelor's degree. The average monthly salary was 25,577.81 baht and the average number of working years was 26.89. Most of them were in the teaching line. Nearly half has the same amount of income as expenses. The number of teaching courses was averagely 5.35, and they were required to teach 6-8 courses. The average number of teaching hours per week was 19.42. They lived averagely 6.84 kilometers from the school. Most of them used a private car to travel to work.

The quality of working life of primary school teachers was moderate. When the individual components of the quality of working life was considered, it was found that thinking of the social benefits and responsibility of society was at a high level. Other

components were found to be moderate. They were career advancement and job security, work condition, work environment and health promotion at workplace and welfare and other fringe benefit.

The factors significantly related to their quality of working life were household income, number of courses to teach, and number of teaching hours per week. In contrast, the factors that are not related to their quality of working life were number of working years, education, salary and distance from home to the workplace.

Recommendations

1. The school or the organization overseeing the school should increase the school personnel in clerical work, materials work, procurement, and the direct payment work.

2. The workload should match the personnel, therefore there must be some urgent measures to assist any school that has inadequate personnel.

3. Electronic mail should be introduced in correspondence work and only necessary reports be prepared to reduce the workload.

4. The budget payment should be speeded up.

5. A school network should be established to exchange both academic and administration knowledge.

6. It is necessary to explain to school teachers different rules and regulations so that they will have a correct knowledge and understanding of the role of school when it is under the local government administration. Also, the school teachers should be explained to understand the benefits of the student - centered approach.